

International Journal of Languages' Education and Teaching

Volume 6, Issue 1, March 2018, p. 475-487

Received	Reviewed	Published	Doi Number
23.01.2018	04.03.2018	30.03.2018	10.18298/ijlet.2533

Determination of Leisure Activities of Turkish Teacher Candidates (Gazi University Faculty Of Education)

Sevil FİLİZ BÜYÜKALAN ¹ & Kübra YUMLU ²

ABSTRACT

The research was conducted in order to determine the free time activities of the Turkish teacher candidates who are studying in the department of Turkish language teaching of Gazi University. For his purpose, 152 Turkish teacher candidate studying in the Turkish language teaching department of Gazi University constitute the study universe. Survey form was used as data collection tool. The collected data were analyzed with SPSS statistical package program and frequency and percentage distributions were presented and interpreted in tabular form. According to other findings of the research, it is observed that most of the teacher candidates follow a television program followed by literary novels, personal development, adventure, educational book types among the book types they prefer to read, half of the teacher candidates do not have any club membership, relaxation, entertainment, history and visiting the tourist places. Teacher candidates have identified their technological tools as smartphones, laptop computers, computers and plasma televisions.

Key Words: Leisure activities, teacher candidates, education faculty students.

Türkçe Öğretmen Adaylarının Serbest Zaman Etkinliklerinin Belirlenmesi (Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği)

ÖZET

Bu araştırma 2017 – 2018 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü sınıf Türkçe öğretmeni adaylarının serbest zaman etkinliklerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla çalışma grubunu Gazi Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 152 Türkçe öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Anket formu iki bölüm, 16 maddeden oluşmaktadır. Toplanan veriler SPSS istatistik paket programıyla analiz edilerek, frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları tablolar halinde sunularak yorumlanmıştır. Araştırma bulgularına göre; öğretmen adaylarının tamamına yakınının bir TV program türünü takip ettiği, okumayı tercih ettikleri kitap türleri arasında edebi roman, kişisel gelişim, macera, eğitim kitap türlerinin olduğu, öğretmen adaylarının yarısının herhangi bir topluluk ya da kulüp üyeliğinin bulunmadığı, "tatil yapmak" düşüncesine ilişkin görüşlerini ise en çok sırasıyla dinlenmek, eğlence, tarihi ve turistik yerleri ziyaret etmek olarak gördüklerini ifade etmişlerdir. Sahip oldukları teknolojik araçları ise akıllı telefon, diz üstü bilgisayar, bilgisayar, plazma televizyon olarak belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Serbest zaman etkinlikleri, öğretmen adayları, eğitim fakültesi öğrencileri.

¹ Dr. Öğr. Ü., Gazi Üniversitesi/Eğitim Programları ve öğretimi ABD, sevilb@gazi.edu.tr

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi/Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, kubraayumluu@gmail.com.

1. Giriş

Serbest zamanlar, bireylerin kaliteli bir zaman dilimi ve mutlu bir hayat geçirmeleri için çeşitli etkinlikleri içerisinde bulunduran zamanlardır. Serbest zaman bireyin yaşamak için başvurması gereken uğraşların dışında bireysel tercihlerine ayıracağı zaman olarak tanımlanmaktadır. Bir başka tanıma göreserbest zaman günlük hayatın uyku, dinlenme ve çalışma dışında kalan, bireyin istediği gibi kullanabileceği zamandır. Bu zamanın değerlendirilmesi ise, bireyin istediği bir uğraş ile zevk ve doyum sağlamak amacı ile bireysel veya grupla boş zamanda yapılan etkinliklerdir (Karaküçük, 1999). Kişinin özgün ve toplumsal isteklerini yerine getirebilmeleri, fiziksel ve ruhsal sağlıklarını koruyabilmeleri, büyük ölçüde boş zamanlarında yaptıkları faaliyetlerle yakından ilgilidir. İnsanları yoğun, yorucu, sıkıcı ve rutin olan iş faaliyetlerinin stresinden uzaklaştırmak, genellikle dinlendirici, rahatlatıcı ve yeniden toparlayıcı özelliğe sahip, rekreatif nitelikli faaliyetlerle gerçekleştirilebilmektedir (Karaküçük, 1995). Boş zamanlar yerinde ve verimli kullanılırsa, bireyin kaliteli zaman geçirmesini, kendini bulması gibi kişinin kendini toplumda daha iyi ifade edebilme olanaklarını sağlar. Ayrıca, çalışma hayatının ve diğer etkinliklerin yoğun, yorucu, rutin, sıkıcı ve stresli olması, serbest zaman değerlendirme etkinliklerini, yaşamımızın vazgeçilmez önemli bir parçası yapmış ve yenilenme, dinlenme, yeniden toparlanma aracı haline getirmiştir (Tel ve Köksalan, 2008). Aynı zamanda geçirilen verimli serbest zaman etkinlikleri bireyin yaratıcı olmasını, yeni hayat deneyimleri kazanmasını sağlar. Serbest zaman etkinliklerinin içeriği, bireyin mutlu ve sağlıklı bir hayat sürmesini de sağlayarak hem fizyolojik hem de psikolojik olarak iyi bir hayat geçirmesini sağlar. Hayatta her alışkanlık küçük yaşlarda kazanılıp diğer yaşlarda da devam ediyorsa, serbest zaman etkinlikleri de bu şekildedir. Serbest zaman faaliyetleri her yaşta ve her dönemde farklı özellikler gösterebilir, günümüzdeki sonu gelmeyen teknolojik gelişmeleri de düşündüğümüzde bu faaliyetler her açıdan farklılaşmıştır. Özellikle de gençlik döneminde serbest zaman etkinlikleri daha bir öneme sahiptir. Çünkü bu dönemde bireyler gelişimlerini tamamlarken benlikleri de oluşum içerisinde. Bu gelişim sürecinde gençlerin kendi kişiliklerini bulmak ve yeteneklerinin farkına varmak için boş zaman etkinliklerine katılımları kaçınılmazdır. Üniversite de bu geçiş evresinin bir basamağıdır. Gençlerin üniversite dönemlerinde uğraştığı serbest zaman faaliyetleri ise ileriki yaşamlarında bir alışkanlık ve yaşam biçimi olmasından dolayı önemlidir. Üniversite ortamında gençlerin akademik faaliyetler dışında serbest zaman etkinliklerine ayıracakları bolca zamanları bulunmaktadır. Bu zamanları gençlerin verimli ve kaliteli geçirmesi özellikle de eğitim fakültesi öğrencilerinin yani öğretmen adaylarının verimli geçirmesi, bireysel açıdan sonra da toplumsal açıdan çok önemlidir. Çünkü; eğitim fakülteleri topluma ışık tutan, yeni nesilleri yetiştirecek olan öğretmenleri yetiştirir. Öğretmenlerin mutlu ve sağlıklı olması öğrencilerinin gelişimini de doğrudan etkiler. Bu açıdan öğretmen adaylarının boş zamanlarını nasıl geçirdikleri ve hangi etkinliklerle uğraştıkları önemlidir. Bu faaliyetler aracılığı ile gençler hayata hazırlanmanın yanı sıra ülke kalkınmasında gerekli olan insan gücünü de oluştururlar (Gökmen, 1985: 21-24).

İlgili alan yazın incelendiğinde serbest zaman etkinlikleri ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan çalışmaların oldukça fazla olduğu görülmektedir. Yapılan araştırmalar incelendiğinde; boş zaman üzerine kuramsal yaklaşımlar (Aytaç, 2002), üniversite öğrencilerinin ve çalışanların boş zaman etkinlikleri (Adıyaman örneği) (Sabbağ, Aksoy;2011), yüksek öğretim gençliğinin boş zaman etkinlikleri (KSÜ örneği) (Kır, 2007), üniversite öğrencilerinin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıkları (Süzer, 1996; Terzioğlu, Yazıcı, 2003; Sevinç, Aktan, 2017), üniversite öğrencilerinin boş zaman etkinliklerine yönelik tutumları (Binbaşoğlu, Tuna, 2014; Akyüz, 2015), beden eğitimi ve spor yüksekokulu

bölümünde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin boş zaman faaliyetlerinin değerlendirilme biçimlerinin incelenmesi (Akyüz, 2015), üniversite öğrencilerinin serbest zaman tatmin düzeylerinin cinsiyete ve gelire göre incelenmesi (Ardahan, Yerlisu Lapa, 2010), cinsiyete ve branşa göre eğitim fakültesi öğrencilerinin serbest zaman etkinlikleri(Erzincan Eğitim Fakültesi örneği) (Bahar, 2008), öğretmen adaylarının okuma ve boş zaman değerlendirme alışkanlıklarının (Gür, 2014) ele alındığı çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Ancak Türkçe öğretmeni adayları üzerinde böyle bir çalışmanın yapılmadığı görülmektedir. Türkçe öğretmeni adaylarının ana dil becerilerini kazandırmak ve geliştirmek üzerine yetiştirildiklerini düşünürsek bu öğretmen adaylarının serbest zaman etkinliklerinin içeriği gelecek nesillerin ana dilde eğitimi ve öğretimi açısından önemlidir. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı; Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören Türkçe öğretmeni adaylarının serbest zaman etkinliklerinin belirlenmesidir.

Amaç

Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının serbest zaman etkinliklerinin bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Bu amaca bağlı olarak alt amaçlar ise şunlardır:

- 1.Öğretmen adaylarının demografik değişkenleri nasıldır?
- 2.Öğretmen adaylarının takip ettiği TV program türleri nelerdir?
- 3.Öğretmen adaylarının okumayı tercih ettiği kitap türleri nelerdir?
- 4.Öğretmen adaylarının düzenli olarak yaptığı hobi faaliyetleri var mıdır?
- 5.Öğretmen adaylarının üye olduğu kulüp/topluluklar nelerdir?
- 6.Öğretmen adaylarının serbest etkinlik kapsamında "tatil yapmak" ile ilgili düşünceleri nelerdir?
- 7.Öğretmen adaylarının serbest zamanlarını değerlendirme kapsamında kullandıkları teknolojik araçlar nelerdir?
- 8.Öğretmen adaylarının serbest zamanlarını değerlendirme aktiviteleri ve tercih etme sıklıkları nelerdir?

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Türkçe öğretmeni adaylarının serbest zaman etkinliklerinin belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Betimsel tarama modeli, geçmişte veya halen var olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarını esas alan (Karasar, 2012) ve bilimin betimleme yönünün etkin olduğu araştırma tasarımıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

2.2. Çalışma Grubu

Çalışmanın evreni, 2017 – 2018 eğitim – öğretim yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin tamamından oluşmaktadır. Araştırmanın çalışma

grubunu ise Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 1. 2. 3. 4. sınıf öğrencilerinden 152 öğrenci oluşturmaktadır. Tablo 1’de çalışma grubunun demografik özelliklerine yer verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma grubunu oluşturan öğretmen adaylarının demografik özellikleri

Değişkenler	Alt Değişkenler	f	%
Cinsiyet	Kız	52	65,7
	Erkek	100	34,2
Sınıf Seviyesi	1.Sınıf	30	19,7
	2.Sınıf	29	19,0
	3.Sınıf	61	40,1
	4.Sınıf	32	21,0
Yaş Aralığı	18-20 yaş aralığı	81	53,2
	21-23 yaş aralığı	65	42,7
	24-26 yaş aralığı	6	3,9
Mezun olunan Lise	Anadolu Lisesi	88	57,8
	Anadolu Öğretmen Lisesi	40	26,3
	Meslek Lisesi	15	9,8
	Fen Lisesi	9	5,9
	Toplam	152	100

Tablo 1’de görüldüğü üzere çalışma grubunu oluşturan öğretmen adaylarının %65,79’u kız, %34,21’i erkektir. Öğretmen adaylarının sınıf seviyelerine bakıldığında, %40,13’ü 3.sınıf öğrencisi, %21,05’i 4.sınıf öğrencisi, %19,74’ü 1.sınıf öğrencisi ve %19,08’i 2.sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Yaş aralıklarının, %53,29’u 18-20 yaş aralığında, %42,76’ı 21-23 yaş aralığında, %3,95’i de 24-26 yaş aralığında olduğu belirlenmiştir. Mezun olunan liseler açısından bakıldığında, %57,89’u Anadolu lisesi mezunu, %26,32’si Anadolu öğretmen lisesi mezunu, %9,87’si meslek lisesi mezunu, %5,92’si fen lisesi mezunu olduğu belirlenmiştir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Betimsel tarama modelinde gerçekleştirilen bu çalışmada, araştırma verileri Sevinç ve Oktan (2017) tarafından hazırlanan Serbest Zaman Etkinlikleri Anketi ile elde edilmiştir. Anket 2 bölüm 16 sorudan oluşmaktadır. İlk bölümde öğretmen adaylarının demografik değişkenlerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise öğretmen adaylarının tercih ettiği serbest zaman etkinlikleri ve bunları gerçekleştirme sıklıklarını belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. Anketin hazırlanma aşamasında soruların kapsam geçerliliğini incelemek üzere anket formu üç uzman tarafından incelenmiş olup, anketi hazırlayan araştırmacılar tarafından 50 öğrenciye pilot uygulama yapılmıştır. Uzman görüşleri ve pilot uygulama sonucu öğrenci dönütleri dikkate alınarak ankete son şekli verilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada veri toplama aracı olarak serbest zaman etkinlikleri anket formundan elde edilen veriler istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin serbest zaman etkinliklerine yönelik olarak her bir maddeye verdiği cevapların her boyutu için frekans (f) ve yüzde dağılımları (%) hesaplanmıştır.

3. Bulgular ve Yorumlar

3.1. Öğretmen Adaylarının Takip Ettiği TV Programı Türleri

Bu araştırmada Türkçe öğretmeni adaylarının serbest zaman etkinliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Tablo 2' de öğretmen adaylarının takip ettiği televizyon programı türleri verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmen adaylarının takip ettiği TV program türleri

Program Türü	f	%	Program Türü	f	%
Film Dizi	87	57,2	Kültür-sanat	24	15,7
Belgesel	45	29,6	Spor	18	11,8
Yarışma	34	22,3	Eğitim	12	7,8
Tarih	27	17,7	Din	6	3,9
Eğlence-magazin	25	16,4	Takip ettiğim program yok	18	11,8

Not: Bir öğretmen adayı birden fazla seçeneği işaretleyebildiği için tablodaki yüzdeler, işaretlenen seçeneklerin yüzdesine denk gelmektedir.

Tablo 2 incelendiğinde öğretmen adaylarının en çok takip ettiği televizyon programı türleri sırasıyla film dizi (%57,24), belgesel (%29,61), yarışma (%22,37), tarih (%17,76), eğlence-magazin (16,45) olduğu görülürken en az takip edilen program türleri din (%3,95), takip ettiği program türü olmadığını belirten öğretmen adayları ise (%11,84) oranındadır. Tablo incelendiğinde, öğretmen adaylarının en çok takip ettiği TV program türleri; film-dizi, belgesel, yarışma, tarih TV programlarıdır. Bu bulgular kapsamında öğretmen adaylarının TV program türlerinden film-dizi program türünü öncelikli olarak seçmeleri gençlik döneminin özelliğine bağlı olarak eğlence tercihlerinden kaynaklanmış olabileceği söylenebilir. Aşağıda Tablo 3'te öğretmen adaylarının okumayı tercih ettiği kitap türlerine yer verilmiştir.

3.2. Öğretmen Adaylarının Okumayı Tercih Ettiği Kitap Türleri

Tablo 3. Öğretmen adaylarının okumayı tercih ettiği kitap türleri

Kitap Türü	f	%	Kitap Türü	f	%
Edebi roman	107	70,3	Polisiye	32	21,0
Kişisel gelişim	46	30,2	Siyasi roman	30	20,0
Tarihi roman	46	30,2	Türk klasikleri	27	17,7
Macera	45	29,6	Bilim-kurgu	22	14,4

Eğitici	39	25,6	Mitoloji	20	13,1
Tarihi kitaplar	37	24,3	Dram	19	12,5
Şiir	37	24,3	Dönem anlatıları	10	6,5
Dünya klasikleri	36	23,6	Dini	10	6,5
Gerilim-aksiyon	36	23,6	Sportif	10	6,5
Deneme	34	22,3	Mesleki	9	5,9
Hikayeler	33	21,7	Diğer	1	0,6

Tablo 3' e göre öğretmen adaylarının en çok okumayı tercih ettiği kitap türleri sırasıyla edebi roman (%70,39), kişisel gelişim (%30,26), tarihi roman (%30,26), macera (%29,61), eğitici (%25,26), tarihi kitaplar (%24,34), şiir (24,34), dünya klasikleri (23,68) kitap türleridir. En az tercih edilen kitap türleri ise sırasıyla dini (%6,58), sportif (6,58), mesleki (%5,92) kitap türleri şeklindedir. Tabloya bakıldığında, öğretmen adaylarının en çok okumayı tercih ettiği kitap türleri arasında; edebi roman, kişisel gelişim, tarihi roman, macera, eğitici, tarihi kitap türleri olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının en çok okumayı tercih ettiği kitap türünün edebi roman olması ise, öğretmen adaylarının Türkçe öğretmenliği bölümü öğrencisi olması ve edebi alanlara daha fazla ilgileri olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Aşağıda Tablo 4'te öğretmen adaylarının hobilerine yer verilmiştir.

3.3. Öğretmen Adaylarının Hobileri

Tablo 4. Öğretmen adaylarının hobileri

Hobi Adı	f	%	Hobi Adı	f	%
Kitap okumak	16	10,5	Keman çalmak	1	0,6
Spor yapmak	11	7,1	Yoga yapmak	1	0,6
Film izlemek	7	4,6	Yazı yazmak	1	0,6
Futbol oynamak	5	3,2	Şiir yazmak	1	0,6
Yürüyüş yapmak	3	1,9	Blog yazmak	1	0,6
Tiyatro	2	1,3	Grafik ve fotoshop	1	0,6
Müzik dinlemek	2	1,3	Satranç	1	0,6
Resim yapmak	2	1,3	Ebru	1	0,6
Gitar çalmak	1	0,6	Pilates yapmak	1	0,6
Bağlama çalmak	1	0,6	Tenis oynamak	1	0,6
Ney üflemek	1	0,6	Doğa gezisi yapmak	1	0,6

Tablo 4'e göre öğretmen adaylarının en çok tercih ettiği hobi faaliyetleri sırasıyla kitap okumak (%10,53), spor yapmak (%6,58), film izlemek (%4,61), futbol oynamak (%3,29), yürüyüş yapmak (%1,97) şeklindedir. En az tercih edilen hobi faaliyetleri ise, gitar çalmak (%0,66), keman çalmak (%0,66), ney üflemek (%0,66), satranç oynamak (%0,66), doğa gezisi yapmak (%0,66) şeklindedir. Tabloya bakıldığında, öğretmen adaylarının en çok tercih ettiği hobi faaliyetlerinin kitap okumak, spor yapmak, film izlemek, futbol oynamak, yürüyüş yapmaktır. Öğretmen adaylarının en çok tercih ettiği hobi faaliyetinin kitap okumak olması, öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölümün dil, kültür ve edebiyatla ilişkili bir bölüm olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Aşağıda Tablo 5'te öğretmen adaylarının üye oldukları kulüp ve topluluklar verilmiştir.

3.5. Öğretmen Adaylarının Üye Oldukları Kulüp ve Topluluklar

Tablo 5. Öğretmen adaylarının üye oldukları kulüp ve topluluklar

Kulüp/Topluluk adı	f	%	Kulüp ve Topluluk	f	%
Dünya Dili Türkçe Topluluğu	22	14,4	Tarihçiler Birliği Topluluğu	1	0,6
Türkçe Topluluğu	20	13,1	Tarih ve Edebiyat Topluluğu	1	0,6
Türk Halk Bilimi Topluluğu	6	3,9	Edebiyat Topluluğu	1	0,6
Yeşilay	4	2,6	Halk Oyun Topluluğu	1	0,6
Türk Kızılayı	3	1,9	Müzik Topluluğu	1	0,6
Tiyatro ve Dans Kulübü	3	1,9	Lösev	1	0,6
Cemre Dergisi Topluluğu	3	1,9	Akl ve Zaman Yönetimi	1	0,6
Türk Sanat Topluluğu	2	1,3	Damla Projesi Topluluğu	1	0,6
Kitap Bankosu Topluluğu	2	1,3	Spor	1	0,6
Halk Dansları Topluluğu	1	0,6	Üye olduğum kulüp yok	1	0,6

Tablo 5' e göre, öğretmen adaylarının en çok üye oldukları kulüp ve topluluklar sırasıyla Dünya Dili Türkçe Topluluğu (%14,47), Türkçe Topluluğu (%13,16), Türk Halk Bilimi Topluluğu (%3,95), Yeşilay (%2,63), Türk Kızılay'ı (%1,97) şeklindedir. En az üye olunan kulüp ve topluluklar ise, Halk Dansları Topluluğu (%0,66), Tarihçiler Birliği Topluluğu (%0,66), Spor Topluluğu (%0,66) şeklindedir. Tablo incelendiğinde, öğretmen adaylarının en çok üye oldukları kulüp ve toplulukların kendi bölümlerindeki (Türkçe Eğitimi Bölümü) kulüp ve topluluklara üye oldukları görülmektedir. Öğretmen adaylarının en çok üye oldukları toplulukların kendi bölümlerindeki kulüp ve topluluklar olmasının nedeni ise, üniversite bünyesinde Türkçe Eğitimi Bölümü'nde çok sayıda kulüp ve topluluğun faaliyet göstermesi söylenebilir. Aşağıda Tablo 6' da öğretmen adayların "tatil yapmakla" ilgili düşünce ifadelerine yer verilmiştir.

3.6. Öğretmen Adaylarının "Tatil Yapmak" İfadesi ile İlgili Düşünceleri

Tablo 6. Öğretmen adaylarının "tatil yapmak" ile ilgili düşünceleri

Düşünce ifadesi	f	%	Düşünce ifadesi	f	%
Dinlenmek	95	62,5	Köy yaşamı	31	20,3
Eğlence	63	41,4	Farklı kültürleri tanımak	30	19,7
Yeni yerler görmek	59	38,8	Alışveriş yapmak	29	19,0
Tarihi ve turist yerleri ziyaret	58	38,1	Yeni insanlarla tanışmak	28	18,4
Ailemle birlikte olmak	58	38,1	Spor ve hobilerle ilgilenmek	24	15,7
Sorumluluklardan uzaklaşmak	53	34,8	Araştırma yapmak	9	5,9
Akrabalarla bir arada olmak	39	25,6	Çalışmak	8	5,2
Arkadaşlarla bir arada olmak	32	21,0	Ders çalışmak	6	3,9

Tablo 6' ya göre öğretmen adaylarının serbest zaman etkinlikleri kapsamında "tatil yapmak" ile ilgili düşüncelerine ilişkin olarak görüşleri sırasıyla en çok dinlenmek (%62,50), eğlence (%41,45), yeni yerler görmek (%38,82), tarihi ve turistik yerleri ziyaret (%38,16), ailemle birlikte olmak (%38,16), sorumluluklardan uzaklaşmak (%34,87), akrabalarla bir arada olmak (%25,66) şeklindedir. En az ise araştırma yapmak (%5,92), çalışmak (%5,26), ders çalışmak (%3,95) şeklindedir. Tabloya bakıldığında öğretmen adaylarının serbest zaman kapsamında tatil yapmak ile ilgili düşünceleri en çok, dinlenmek, eğlence, yeni yerler görmek şeklinde ifade edilmiştir. Elde edilen bulgular ışığında öğretmen adaylarının "tatil yapmak" düşünce ifadesine en çok katıldığı faaliyetlerin başında dinlenmek, eğlence, yeni yerler görme ifadeleri olmasının nedeni olarak öğretmen adaylarının serbest zamanlarında okul dışında dinlenmek ve gezmek şeklinde değerlendirdikleri söylenebilir. Öğretmen adayları serbest zamanları sosyal faaliyetlere katılmaktan çok dinlenmek ve eğlence şeklinde değerlendirdikleri için seçtikleri düşünce ifadeleri de en çok dinlenmek ve eğlence ifadeleri olmuştur. Aşağıda Tablo 7' de öğretmen adaylarının serbest zaman etkinlikleri kapsamında sahip oldukları teknolojik araçlara yer verilmiştir.

3.7. Öğretmen Adaylarının Serbest Zaman Etkinlikleri Kapsamında Sahip Oldukları Teknolojik Araçlar

Tablo 7. Öğretmen adaylarının serbest zaman etkinliklerini değerlendirme kapsamında sahip oldukları teknolojik araçlar

Teknolojik araç	f	%	Teknolojik araç	f	%
Akıllı telefon	137	90,1	Diijital fotoğraf makinası	10	6,5
Diz üstü bilgisayar	72	47,3	Video kamera	9	5,9
Bilgisayar	64	42,1	DVD player	4	2,6
Plazma televizyon	32	21,0	Ev sinema sistemi	4	2,6
Tablet	29	19,0	Hiçbiri yok	2	1,3

Tablo 7' ye göre öğretmen adaylarının serbest zaman etkinlikleri kapsamında sahip olduğu teknolojik araçlar en fazla sırasıyla akıllı telefon (%90,13), dizüstü bilgisayar (%47,37), bilgisayar (%42,11), plazma televizyon (%21,05), tablet (%19,08) şeklindedir. En az sahip oldukları teknolojik araçlar ise, DVD player (%2,63), ev sinema sistemi (%2,63) şeklindedir. Hiçbir teknolojik aracım yok (%1,32) şeklindedir. Tabloya bakıldığında öğretmen adaylarının serbest zaman etkinlikleri kapsamında kullandıkları teknolojik araçlar, akıllı telefon, diz üstü bilgisayar, bilgisayar, plazma televizyon olarak sıralanabilir. Öğretmen adaylarının en fazla kullandıkları teknolojik araçların başında akıllı telefon ve diz üstü bilgisayarın ilk sıralarda olmasının nedeni olarak çağımızda artık hiçbir bireyin teknolojik gelişmelerden geri kalmadığını söyleyebiliriz. Aşağıda Tablo 8 'de öğretmen adaylarının serbest zaman etkinliklerini değerlendirme aktiviteleri ve tercih edilme sıklıkları yer almaktadır.

3.8. Öğretmen Adaylarının Serbest Zaman Değerlendirme Aktiviteleri

Tablo 8. Öğretmen adaylarının serbest zaman etkinliklerini değerlendirme aktiviteleri ve tercih edilme sıklıkları

Aktiviteler	Tercih edilme sıklıkları													
	Hiç		Yılda birkaç defa		Ayda bir defa		Ayda birkaç defa		Haftada bir defa		Haftada iki-üç gün		Her gün	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kitap okuma	5	3,2	6	3,9	9	5,9	12	7,8	15	9,8	20	13,1	85	55,9
Gazete okuma	8	5,2	3	1,9	7	4,6	18	11,8	38	25,0	30	19,7	48	31,5
Kafe vb.gitme	4	2,6	7	4,6	16	10,5	22	14,4	48	31,5	36	23,6	19	12,5
Alışverişe çıkma	2	1,3	5	3,2	32	21,0	57	37,5	29	19,0	21	13,8	6	3,9
Müzik dinleme	2	1,3	4	2,6	7	4,6	12	7,8	18	11,8	32	21,0	75	59,6
DVD izleme	3	1,9	7	4,6	19	12,5	52	34,2	24	15,7	33	21,7	14	9,2
TV izleme	4	2,6	6	3,9	18	11,8	30	19,7	22	14,4	44	28,9	28	18,4
Arkadaşlarla vak.g.	1	0,6	5	3,2	14	9,2	19	12,5	34	22,3	29	19,0	50	32,8
Ailesiyle vakit g.	2	1,3	6	3,9	60	39,4	40	26,3	12	7,8	9	5,9	23	15,1
Müze gitme	22	14,4	52	34,2	33	27,7	28	18,4	14	9,2	0	0	0	0
Sosyal derneklere k.	82	53,9	34	22,3	15	9,8	13	8,5	5	3,2	3	1,9	0	0
Sivil toplum ç.k.	111	73,0	31	20,3	7	4,6	3	1,9	0	0	0	0	0	0
Sinemaya-tiyatroya g.	2	1,3	48	31,5	36	23,6	43	28,2	21	13,8	2	1,3	0	0
Gezmek	3	1,9	9	5,9	14	9,2	31	20,3	40	26,3	34	22,3	21	13,8

Tablo 8' e göre öğretmen adaylarının serbest zaman etkinliklerini değerlendirme aktiviteleri ve tercih edilme sıklıkları bağlamında öğretmen adaylarının on dört farklı etkinliğe katıldığı görülmektedir. Öğretmen adaylarının hiç seviyesinde en fazla katılmadığı etkinlikler %73,03 ile sivil toplum çalışmalarına katılma, sosyal derneklere katılma %53,95, müze gitme %14,47 şeklindedir. Hiç seviyesine en az katılmadığı etkinlikler alışverişe çıkma %1,32, müzik dinleme %1,32, DVD izleme %1,97 şeklindedir. Yılda birkaç defa düzeyinde en çok müze gitme %34,21, sinemaya-tiyatroya gitmek %31,58 şeklindedir. Yılda birkaç defa düzeyinde en az seçilen gazete okumak %1,97 müzik dinlemek %2,63 şeklindedir. Ayda bir defa düzeyinde en fazla seçilen ailesiyle birlikte vakit geçirme %39,47, alışverişe çıkma %21,05 şeklindedir. Ayda bir düzeyinde en az seçilen gazete okumak %4,61, müzik dinlemek %4,61 şeklindedir. Ayda birkaç defa düzeyinde en fazla seçilen alışverişe çıkmak %37,50 DVD izleme %34,21 şeklindedir. En az seçilen ise sivil toplum çalışmalarına katılma %1,97. Haftada bir defa düzeyinde en fazla seçilen kafe vb. yerlere gitmek %31,58 en az seçilen sivil toplum kuruluşlarının etkinliklerine katılma %0 şeklindedir. Haftada iki-üç gün düzeyinde en fazla seçilen TV izleme 28,95, en az seçilen müze gitme %0 ve sivil toplum çalışmalarına katılma %0 şeklindedir. Her gün düzeyinde en fazla seçilen müzik dinleme %59,66, en az seçilen müze gitme %0, sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına katılma %0, sosyal derneklerin çalışmalarına katılma %0, sinema ve tiyatroya gitme %0 şeklindedir. Tabloya bakıldığında öğretmen adaylarının serbest zaman etkinliklerini değerlendirme aktiviteleri ve tercih edilme sıklıklarına bakıldığında öğretmen adaylarının hiç

katılmadıkları serbest zaman aktiviteleri sivil toplum kuruluşlarının etkinliklerine katılma ve sosyal derneklerin etkinliklerine katılma aktiviteleri olmuştur. Öğretmen adaylarının her gün yaptıkları serbest zaman aktiviteleri ise, müzik dinleme, kitap okuma, gazete okuma, arkadaşlarla vakit geçirme olarak belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının her gün yaptıkları serbest zaman etkinlikleri arasında müzik dinlemek, kitap okumak etkinliklerinin yer alması üniversite gençliğinin serbest zaman anlayışının bu yönde olduğunu gösterir niteliktedir.

4. Sonuç

Araştırmanın amacına yönelik olarak öğretmen adaylarının serbest zaman etkinlikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %65,79'u kız öğrencilerden, %34,21'i erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Kız öğrencilerin katılımın fazla olmasının nedeni, eğitim fakültesi öğrencilerinin özellikle de Türkçe Eğitimi bölümünün büyük bir kısmının kız öğrencilerden oluşmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Serbest zaman etkinlikleri kapsamında öğretmen adaylarının takip ettikleri TV programları ile ilgili bulgular incelendiğinde, öğretmen adaylarının %88,16'sının düzenli olarak takip ettiği bir TV programının olduğu görülmüştür. Öğretmen adaylarının takip ettikleri TV programlarına ilişkin olarak en çok takip ettikleri ilk beş program türünün sırasıyla film-dizi, belgesel, tarih, yarışma, eğlence-magazin olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarının sadece %11,84'ü düzenli olarak takip ettiği bir TV program türünün olmadığını belirtmiştir. Bu durum, çağımızın da sorunu olan TV izlemeye çok zaman ayırma sorununun gençlerde de aynı şekilde var olduğunu göstermektedir. Hekim ve Eraslan (2015) ile Türker ve arkadaşları (2016) tarafından yapılan araştırmalarda TV izleme en sık tercih edilen serbest zaman aktivitelerinin başında yer almıştır. TV izleme ile ilgili araştırma bulguları araştırma sonuçlarını desteklemektedir.

Öğrencilerin okumayı tercih ettikleri kitap türleri ile ilgili bulgular incelendiğinde, en çok okumayı tercih ettikleri ilk beş kitap türü sırasıyla edebi roman, kişisel gelişim, tarihi, macera, eğitici kitaplar olduğu görülmektedir. Yılmaz ve arkadaşları (2009), Yıldız ve arkadaşları (2015), tarafından üniversite öğrencilerinin okuma alışkanlıkları üzerine yapılan araştırmalarda, öğrencilerin okumaktan hoşlandıkları kitap türlerinde edebi eserler (roman, öykü, şiir) birinci sırada yer almıştır. Sözü edilen araştırma, öğrencilerin okumayı tercih ettikleri kitap türleri ile ilgili araştırma sonuçlarımızı desteklemektedir. Özellikle de edebi eserlerin en çok tercih edilmesi öğretmen adaylarının Türkçe Eğitimi öğrencisi olmasının büyük katkısı vardır. Dil ve edebiyat üzerine bir bölüm okumalarının öğretmen adaylarını edebi eserleri okumaya ittiği söylenebilir.

Serbest zaman etkinlikleri kapsamında üye oldukları sosyal kulüpler ile ilgili bulgular incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının yarısına yakın kısmının herhangi bir kulüp ya da topluluğa üyelikleri bulunmamaktadır. En çok üye oldukları kulüp ve topluluklar ile ilgili olarak da kendi bölümleri kapsamında kültür ve edebiyat, dil topluluklarına katıldıkları görülmektedir. Kulüp ve topluluk faaliyetleri öğrencilerin sosyalleşmesi açısından uygun ortamı sağlamaktadır. Bu nedenle öğrencilerin ders dışında topluluk faaliyetlerine katıldıkları söylenebilir.

Serbest zaman etkinlikleri kapsamında öğrencilerin "tatil yapmak" ile ilgili düşüncelerine ilişkin bulgular incelendiğinde, en çok sırasıyla dinlenmek, eğlence, yeni yerler görmek, tarihi ve turistik yerleri görme, ailemle birlikte olmak olarak ifade etmişlerdir. Öğretmen adaylarının eğitim fakültesi

öğrencisi oldukları düşünüldüğünde sürekli okulda vakit geçirmeleri serbest zamanları da dinlenmek ve eğlenmek olarak ifade etmelerinin ilişkili olduğu söylenebilir.

Serbest zaman etkinliklerini değerlendirme kapsamında öğretmen adaylarının kullandıkları teknolojik araçlar ile ilgili bulgular incelendiğinde, en çok kullanılan teknolojik araçların sırasıyla, akıllı telefon, dizüstü bilgisayar, bilgisayar, plazma televizyon olarak ifade edilmiştir. Teknolojik gelişmeler düşünüldüğünde artık internet ortamına ve sosyal ağlara bağlanmak için akıllı telefonun yeterli olduğunu görebiliriz. Bu nedendir ki akıllı telefonu olmayan öğretmen adayı yok denecek kadar azdır. Araştırmamızın bulguları da bu görüşü destekler niteliktedir.

Serbest zaman etkinliklerini değerlendirme aktiviteleri ve tercih edilme sıklıkları ile ilgili bulgular incelendiğinde ise, öğrencilerin farklı tercih edilme sıklıkları bağlamında on dört farklı aktiviteye katıldıkları belirlenmiştir. "Hiç" düzeyinde en çok yani hiç gerçekleştirilmeyen aktiviteler sosyal derneklere katılma, sivil toplum kuruluşlarının etkinliklerine katılma, müzeye gitme olarak belirtilmiştir. Bu düzeyde en az katılınan etkinlikler ise, müzik dinleme, arkadaşlarla vakit geçirme ve alışveriş yapma etkinlikleri olarak belirtilmiştir. "Her gün" düzeyinde en çok gerçekleştirilen aktiviteler ise, müzik dinleme, kitap okuma, gazete okuma, arkadaşlarla vakit geçirme etkinlikleri oldukları belirlenmiştir. Her gün düzeyinde en az gerçekleştirilen etkinliklerin ise, sivil toplum kuruluşlarının etkinliklerine katılma, sosyal derneklerin etkinliklerine katılma olarak belirtilmiştir.

Genel olarak öğretmen adaylarının en fazla ve en sık yaptıkları serbest zaman etkinlikleri, müzik dinlemek, kitap okumak, arkadaşlarıyla vakit geçirmek olarak belirtilebilir. Müzik dinleme etkinliğinin öğretmen adaylarının sahip olduğu teknolojik araçlarla ilişkili olduğu söylenebilir. Aynı zamanda kitap okuma faaliyetinin de sık ve fazla yapılması öğretmen adaylarının Türkçe Eğitimi bölümü öğrencisi olmasıyla ilişkili olduğu ifade edilebilir.

Öğretmen adaylarının serbest zaman etkinliklerinin belirlenmesiyle amacıyla yapılan bu araştırma sonuçları bağlamında:

Günümüzde teknolojik gençler başta olmak üzere bütün toplumu esir almış bulunmaktadır. Serbest zaman etkinliklerine de bu durum yansımıştır. Öğretmen adaylarının kaliteli bir serbest zaman geçirip hayatlarında ve mesleklerinde daha mutlu ve aktif olmalarını sağlamak için öğretmen adayları serbest zaman etkinlikleri hakkında bilgilendirilmeli ve farklı faaliyetlere yönlendirilmelidir.

Eğitim fakültesi iş birliği ile öğretmen adaylarının serbest zaman etkinliklerine okulda rahatça katılabilecekleri reaksiyon alanları oluşturulabilir.

Üniversite bünyesinde bulunan kulüp ve topluluklar öğretmen adaylarını daha kaliteli serbest zaman etkinliklerine yönlendirecek etkinlikler planlayabilirler.

Öğretmen adayları gelecek nesillerin yetiştiricileri olması bakımından, psikolojik, fizyolojik, sosyolojik açıdan ne kadar kendilerini geliştirirlerse o kadar gelecek nesillerin yetişmesine katkıda bulunabilirler. Öğretmen adaylarının hem psikolojik durumları hem de sosyalleşme biçimleri serbest zaman etkinlikleriyle çok yakından ilişkili olduğu için öğretmen adaylarının serbest zaman etkinliklerinin kalitesi önem arz etmektedir.

Kaynakça

- Afyon, Y.A., Hazar, C.A., Saygın Ö. (2000). Öğretim Elemanları Ve Öğretmenlerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Biçimlerinin Araştırılması, Spor Yönetim Bilimleri, 2.
- Akgül, B.(2011). Farklı Kültürlerdeki Bireylerin Boş Zaman Aktivitelerine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi: Ankara- Londra örneği. Yayınlanmamış Doktora Tezi.Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Akyüz, H.(2015). Üniversite öğrencilerinin boş zaman faaliyetlerine yönelik tutumlarının incelenmesi Bartın Üniversitesi örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Ardahan F.Yerlisu Lapa T. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Tatmin Düzeylerinin Cinsiyete Ve Gelire Göre İncelenmesi. Spor Bilimleri Dergisi: Hacettepe Üniversitesi, cilt.21, ss.129-136.
- Bahar, H. H., (2008). Cinsiyet ve Branşa Göre Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinlikleri (Erzincan Eğitim Fakültesi Örneği), Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 10 (2), 117-140.
- Binbaşoğlu, H. ve Tuna, H.(2014). Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarına Yönelik Tutumları: Doğu Anadolu Bölgesindeki MYO Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma. Akademik Yaklaşımlar Dergisi, 5, 2, ss.74-93.
- Caldwell, L., Darling, N. (1999). LeisureContext, Parental Control, andResistanceto Peer Pressure as Predictors of AdolescentPartyingandSubstanceUse: An EcologicalPerspective. Journal of LeisureResearch, 31 (1), 57-77.
- Çolakoğlu, T. (2005). Üniversite Öğretim Elemanlarının Boş Zamanlarını Değerlendirme Üzerine Bir Araştırma. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 25, 247-258.
- Gür, T. (2014). Öğretmen Adaylarının Okuma ve Boş Zaman Alışkanlıklarını Değerlendirme Alışkanlıkları. Journal of World of Türks, 6, 161-180.
- Hekim, M., ve Eraslan, M. (2015). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif tercihlerinin incelenmesi (Ağlasun Meslek Yüksekokulu Örneği). Şimşek, K. Y.,& Tütüncü Ö. (Ed.). III. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi Bildiri Kitabı. (ss. 139-148). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Hudson, S., (2000), "TheSegmentation of PotentialTourists: ConstraintDifferencesbetween Men andWomen", Journal of Travel Research, 38, 4, 363- 368.
- Karasar, N. (2012). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Karaküçük, S. (1999). Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Sabbağ, Ç., & Aksoy, E. (2011). Üniversite öğrencileri ve çalışanların boş zaman etkinlikleri: Adıyaman örneği. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 0 (4), 10-23. Retrievedfrom<http://dergipark.gov.tr/makusobed/issue/19436/206702>.
- Öçalan, M., Öcal, Z. ve Yörübulut, S., (2013), "Kırıkkale İl Merkezindeki İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıklarının İncelenmesi", Mehmet Akif Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5, Sayı: 8, Sayfa: 58-68.

Sevinç, Ö, Aktan, O. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinliklerinin Belirlenmesi; Manisa Celal Bayar Eğitim Fakültesi Örneği. *Asya Öğretim Dergisi*, 5, 28-43.

Tel, Mikail (2007), "Bir Boş Zaman Aktivitesi Olarak Okuma Etkinliğinin Değerlendirilmesi (Öğretim Üyeleri Örneği)", *E-Journal of New World Science Academy*,3, Sayı.1,(1-14).

Terzioğlu, A, Yazıcı, M. (2003). Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Değerlendirme Anlayış ve Alışkanlıkları; Atatürk Üniversitesi Örneği, *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5, 1-31.

Tural, Yıldız (2004), Öğretmenlerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Biçimleri, Yüksek Lisans Tezi, Isparta.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayınevi.

Yılmaz, A. (2002). 18-30 Yaş Arası Yetişkinlerin Televizyon İzleme Eğilimleri ve Televizyonun 18-30 Yaş Arası İzleyici Üzerinde Etkileri (Erzurum Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.